

21	S	II

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 12 ශ්‍රේණිය - 2020
Second Term Test - Grade 12 - 2020

විභාග අංකය ආර්ථික විද්‍යාව II කාලය පැය තුනයි
 අමතර කාලය විනාඩි 10 යි.

❖ “අ” කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක්ද “ආ” උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක්ද තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

අ උප කොටස

- 01). i. නිෂ්පාදන සම්පත් හා ආර්ථික සම්පත් වෙන වෙනම නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 4)
- ii. ආර්ථික සම්පත් වල ප්‍රභේද දක්වා ඒවා වර්ග කොට දක්වන්න. (ලකුණු 4)
- iii. ස්වභාවික සම්පත් අසීමිතව භාවිතයට ගැනීම නිසා ගෝලීය වශයෙන් පැන නගින ගැටලු 4 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 4)
- iv. රටක ප්‍රාග්ධනය බිහිවන්නේ ආයෝජනය කුළිනි. ආයෝජන කාර්යය සඳහා සම්පත් ලබාගන්නා ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර කවරේද? (ලකුණු 4)
- v. ඵලදායිතාවය යනුවෙන් කුමක් අදහස්වේද? (ලකුණු 4)
 ඵලදායිතාවය තීරණය කරන සාධක මොනවාද?
- 02). i. පහත දැක්වෙන ආර්ථික සිදුවීම් නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකු 4 ක් මගින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 8)
 අ) සම්පත් හිඟකම සහ විකල්ප ප්‍රයෝජන
 ආ) නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතාව
 ඇ) පාරිභෝජනය සඳහා වැඩි සම්පත් ප්‍රමාණයක් යොදවා ඇති ආර්ථිකයක ආර්ථික වෘද්ධිය.
 ඈ) සම්පත් විනාශ වීමකින් තොරව රටක් ආර්ථික අවපාතයකට මුහුණදීම (2x4 ලකුණු 8)
- ii. ආවස්ථික පිරිවැයේ සුවිශේෂතා 04 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 4)
- iii. පාරිභෝගික ස්වාධිපත්‍යය යනුවෙන් කුමක්ද අදහස්වේද? (ලකුණු 2)
- iv. වෙළඳපොළ ආර්ථිකයක මිල ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඒ මොනවාද? (ලකුණු 3)
- v. විධාන ආර්ථිකයක දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන දුර්වලතා 3 ක් නම් කරන්න. (ලකුණු 3)
- 03). i. විවිධ ආර්ථික පද්ධති වල දක්නට ලැබෙන සානුබල වල ස්වරූප 3 කි. ඒ මොනවාද? (ලකුණු 3)
- ii. තීරණ සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයේ ස්වරූපය හා නිෂ්පාදන සම්පත්වල හිමිකාරිත්වය යන නිර්ණායක මත ආර්ථික පද්ධති වර්ග කොට දක්වන්න. (ලකුණු 4)
- iii. සමාජීය වෙළෙඳපොළ ආර්ථික පද්ධතිය හා සමාජවාදී වෙළෙඳපොළ ආර්ථික පද්ධති අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- iv. නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වකුයක් මත ස්ථාවර ආවස්ථික පිරිවැය සහ වැඩෙන ආවස්ථික පිරිවැය ඇතිවීමට බලපාන හේතු මොනවාද? (ලකුණු 4)

- v. මතු දැක්වෙන ප්‍රකාශයන්ට එකඟ වන්නේද? නොවන්නේද? යන්න සඳහන් කරන්න.
- අ) වෙළඳපොළ ආර්ථිකයක සියළු මිල ගණන් තීරණය වන්නේ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් බලවේග මගිනි.
 - ආ) සීමිත සැපයුමක් සහිත නිෂ්පාදන සම්පත් නොමිල සම්පත් නැතහොත් ආර්ථික නොවන සම්පත් වශයෙන් හැඳින්වේ.
 - ඇ) විකල්ප නිෂ්පාදන ශිල්ප ක්‍රම අතරින් කුමන හෝ එක් නිෂ්පාදන ශිල්ප ක්‍රමයක් භාවිත කොට නිපදවීමක් සිදුවන නිසා කෙසේ නිෂ්පාදනය කළයුතුද යන මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්නය නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ලෙසින්ද දැක්වේ.
 - ඉ) ආර්ථිකයක සම්පත් සම්භාරය අඩුවීම මගින් නිෂ්පාදන හැකියාව වැඩිවන අතර, නිෂ්පාදන හැකියා මායිම වමට විතැන් වේ.
 - ඊ) ආන්තික ප්‍රතිලාභ ආන්තික පිරිවැයට සමාන වන විට ($MC = MB$) නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාව ඉටුවේ. (ලකුණු 1 x 5)

- 04). i. වෙළඳපොළ සැපයුම් වක්‍රයක් ඇදීමේදී ස්ථාවරව පවතියයි සලකනු ලබන සාධක කවරේද? (ලකුණු 4)
- ii. වෙළඳපොළ සමතුලිතයක ඇති කොන්දේසි 04 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 4)
- iii. පහත දැක්වෙන්නේ වෙළඳපොළ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් සමීකරණ 2 කි.

$$Q_d = 600 - 10P \qquad Q_s = 10P$$

- අ) වෙළඳපොළ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් වක්‍ර ප්‍රස්ථාර කඩදාසියක ඇඳ දක්වා සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය ලකුණු කර දක්වන්න. (ලකුණු 2)
 - ආ) සමතුලිත මිලේදී පාරිභෝගික හා නිෂ්පාදන අතිරික්තය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 2)
 - ඇ) සමතුලිත මිලේදී මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාව ගණනය කරන්න. (ලකුණු 2)
 - ඈ) ප්‍රමාණය 200 දී අධි ඉල්ලුම් මිල කොපමණද? (ලකුණු 2)
- iv. වෙළඳපොළ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් වක්‍ර විතැන් වීමෙන් වෙළඳපොළ සමතුලිත මිල අඩුවිය හැකි අවස්ථා දෙකක් හා වැඩිවිය හැකි අවස්ථා දෙකක් දක්වන්න. (ලකුණු 4)

- 05). i. පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී මුළු අයභාරය වැඩිවේද? අඩුවේද? නැතහොත් නොවෙනස්ව පවතී ද යන්න සඳහන් කරන්න.
- අ) අනමය ඉල්ලුමකදී මිල පහළ වැටීම
 - ආ) නමය ඉල්ලුමකදී මිල ඉහළ යාම
 - ඇ) අනමය ඉල්ලුමකදී මිල ඉහළ යාම
 - ඈ) අත්‍යවශ්‍ය නොවන භාණ්ඩයක මිල අඩුවීම.

ඉ) ඒකීය නමය ඉල්ලුමකදී මිල පහළ වැටීම (ලකුණු 1 x 5)

- ii. තරගකාරී තේ වෙළඳපොළක් ඇසුරෙන් පහත සඳහන් සිදුවීම්වල ප්‍රතිවිපාක සුදුසු රූප සටහන් යොදා ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න.
- අ) දිලීර රෝගයක් හේතුකොට ගෙන තේ වතු විශාල ප්‍රමාණයක් විනාශ වීම.
 - ආ) තේ සඳහා පාරිභෝගික අහිරැවිය අඩුවීම.
 - ඇ) කෝපි වෙළඳපොළ මිල පහළ වැටීම.
 - ඈ) තේ සඳහා දියුණු තාක්ෂණයක් හඳුන්වාදීම
 - ඉ) තේ වතු හිමියන් ලබාගත් වගාණය කපා හැරීම (ලකුණු 2 x 5)

- iii. පාරිභෝගිකයන්ට, නිෂ්පාදකයන්ට ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන්ට ප්‍රායෝගික වශයෙන් සැපයුම් නම්‍යතා සංකල්පය වැදගත්වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 5)

ආ කොටස

06). සාමාන්‍ය භාණ්ඩයක් සඳහා වන වෙළඳපොළ ඉල්ලුම් හා සැපයුම් වක්‍ර පහත සමීකරණ වලින් පෙන්නුම් කරයි.

$$Q_d = 300 - 10p \qquad Q_s = -100 + 10P$$

- i. මෙම වෙළඳපොළේ සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 2)
- ii. රජය මෙම භාණ්ඩය මත ඒකකයකට රු. 4 ක් වන සේ දේශීය භාණ්ඩ බද්දක් නිෂ්පාදකයන් මත පනවනවා යැයි සිතන්න.
 - අ) බදු පැනවීමෙන් පසු පාරිභෝගික අතිරික්තය කොපමණද? (ලකුණු 2)
 - ආ) දේශීය භාණ්ඩ බද්දෙන් රජය එකතු කරනු ලබන අයභාරය කොපමණද? (ලකුණු 2)
 - ඉ) පාරිභෝගිකයා දරන මුළු බදු මුදල කොපමණද? (ලකුණු 2)
- iii. "බද්දක් අයකිරීම මෙම වෙළඳපොළේ සම්පත් බෙදාදීමේ කිරීමේ අකාර්යක්ෂමතා බිහි කරයි". මෙම ප්‍රකාශයට ඔබ එකඟවන්නේද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- iv. ගැනුම්කරුවන් මත අලෙවි බද්දක් (ඒකක බදු) පැනවීමෙන් පසුව බදුබර බෙදීයන ආකාරය යෝග්‍ය ප්‍රස්ථාර සටහනකින් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 4)
- v. නිෂ්පාදන සලාක නියම කිරීම යන්නෙන් කවරක් අදහස් වේද? සලාක නියම කිරීමේ අරමුණ කුමක්ද? (ලකුණු 4)

- 07). i. වෙළඳපොළ ක්‍රමයට මැදිහත් වී රජය විසින් සිදුකරන මිල පාලන ප්‍රතිපත්ති වල ස්වරූප පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- ii. සඵල උපරිම මිලක් පැනවීමේ ආර්ථික ප්‍රතිඵලයන් රූප සටහනක් මගින් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 5)
- iii. උපරිම මිල පාලනය වෙනුවට නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සෑම භාණ්ඩ ඒකකයක් සඳහාම නිශ්චිත සහනාධාරයක් ලබා දෙන්නේ නම් සහනාධාරයෙන් පසු හටගන්නා ආර්ථික ප්‍රතිඵලයන් කවරේද? (ලකුණු 4)
- iv. වෙළඳපොළේ අලෙවිවන කෘෂිකාර්මික භාණ්ඩයක් සඳහා විශේෂිත නිෂ්පාදන සහනාධාරයක් ලබාදුන් විට සහනාධාරයේ මුළු වාසිය නිෂ්පාදකයාට හිමිවන්නේ කුමන සැපයුම් නම්‍යතා තත්ත්වයක් යටතේද? රූප සටහනකින් ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 3)
- v. මූලික ආහාර ද්‍රව්‍ය වල මිල ස්ථාවරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා තොග රැස් කිරීම හා බෙදා හැරීම සිදුකරයි. එහි වාසි අවාසි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 4)

08). කරගකාරී වෙළඳපොළක අලෙවි වන X භාණ්ඩයේ වෙළඳපොළ සමතුලිත මිල හා එම මිලට අලෙවි වන සමතුලිත ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් රු. 40 සහ ඒකක 80 කි. භාණ්ඩයේ මිල රු. 30 ක් වන විට උපරිම ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය 100 ක් වන අතර, අවම සැපයුම් ප්‍රමාණය ඒකක 60 කි. රජය විසින් මෙම භාණ්ඩ ඒකකයකට රු. 50 ක් වන සේ අවම මිලක් නීතියෙන් නියම කර තිබේ යැයි සලකන්න.

- i. මෙම තොරතුරු රූප සටහනකින් ඉදිරිපත් කරන්න. (ලකුණු 5)
- ii. අවම මිල හඳුන්වා දීමෙන් පසු වෙළඳපොළ තුළ හටගන්නා අධි සැපයුම් ප්‍රමාණය කොපමණද? (ලකුණු 2)
- iii. අධි සැපයුම මිලදී ගැනීම මගින් අවම මිල පවත්වා ගෙන යාමට ආණ්ඩුව කටයුතු කරනු ලැබුවහොත් ආණ්ඩුවට දැරීමට සිදුවන පිරිවැය කොපමණද? (ලකුණු 2)
- iv. අධි සැපයුම මිලදී ගැනීම වෙනුවට උග්‍ර පූර්ණ ගෙවීම් ක්‍රමයක් යටතේ අවම මිල සහතික කරයි නම් ඒකකයක් වෙනුවෙන් රජය දරන පිරිවැය කොපමණ වේද? (ලකුණු 2)
- v. අවම මිල සහතික කිරීම සඳහා ආණ්ඩුව විසින් ගනු ලබන ඉහත සඳහන් මිල ආධාරක ස්වරූප දෙකෙන් සමාජ ශුභ සාධනයට වැඩිම අහිතකර බලපෑමක් ඇතිකරන්නේ කුමන ස්වරූපය මගින්ද? ඔබේ රූප සටහන ඇසුරින් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 5)
- vi. ගොවීන්ගේ ආදායම් ස්ථාවරත්වයට පත් කිරීම සඳහා රජයකට ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග කවරේද? (ලකුණු 4)

- 09). i. කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රිතය හා දිගුකාලීන නිෂ්පාදන ශ්‍රිතය හඳුන්වාන්න. (ලකුණු 4)
- ii. ආයතනයක දිගු කාලීන සාමාන්‍ය පිරිවැය පහළ බැසීමට බලපාන හේතු කවරේද? (ලකුණු 4)
- iii. කෙටි කාලයෙහි නිෂ්පාදනයේ නිරත වී සිටින ආයතනයක නිමැවුම ප්‍රසාරණය කරන විට සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය වක්‍ර හැසිරෙන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)
- iv. නිශ්චිත දිනකට, කිසියම් නිෂ්පාදන ආයතනයක නිෂ්පාදන පිරිවැය හා අයභාරය පිළිබඳ තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

අයිතමය	රුපියල්
ආයතනයේ අයභාරය	24000
වැටුප් හා වේතන	15000
අමුද්‍රව්‍ය වියදම	4000
ආර්ථික ක්‍ෂය වීම්	200
රක්‍ෂණ වාරිකය	100
බදු කුලිය	1000
බැංකු ණය සඳහා පොලී ගෙවීම්	1200
හිමිකරු යොදන ලද ප්‍රාග්ධනයෙහි අහිමි වූ පොලී	500
අහිමි වූ වැටුප් ආදායම	800

මෙම තොරතුරු වලට අනුව මෙම ආයතනයේ අදාළ දිනයේ දී,

- අ) සෘජු පිරිවැය ගණනය කරන්න.
- ආ) මුළු ආවස්ථික පිරිවැය කොපමණද?
- ඉ) ගණකාධිකාරී ලාභය කොපමණ වේද?
- උ) ආර්ථික ලාභය ගණනය කරන්න.

(ල.2 බැගින් මුළු ල.8)

- 10). i. නිෂ්පාදන ආයතනයක් කෙටිකාලයේදී ලබන ඵල නිර්වචනය කරන්න. ඒ සඳහා පදනම් කරගන්නා උපකල්පන කවරේද? (ලකුණු 4)
- ii. කෙටි කාලීන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ මුළු නිමැවුම, සාමාන්‍ය නිමැවුම හා ආන්තික නිමැවුම අතර කවර සබඳතාවක් පවතින්නේද? යන්න සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 4)
- iii. පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් හා පරිමාණකූල නොපිරිමැසුම් යනු කවරේද? (ලකුණු 4)
- iv. වෙළෙඳපොළ ආකෘති අතර විවිධත්වයක් ගැනීම කෙරෙහි බලපාන සාධක සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 4)
- v. අවශේෂ වෙළෙඳපොළ ව්‍යුහ හා සැසඳීමේදී පූර්ණ තරගකාරී ආයතනයේ ඉල්ලුම් වක්‍රයේ සුවිශේෂී හැඩය හා ඒ කෙරෙහි බලපා ඇති සාධක නම් කරන්න. (ලකුණු 4)